

Nytt

spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet

Norwegian Library Association, Medical Section, News
SMB Nytt vol. 6, 1981, nr. 2
Redaksjonens adresse : Biomedisinsk bibliotek
P.b. 1113, Blindern, Oslo 3

Innhold :

Neste medlemsmøte	side	1
Referat fra SMB-møte hos Tanum	"	2
Etterlysning	"	4
Referat fra NBF - kontaktmøte	"	5
MEDLINE-kurs i Oslo	"	6
Software-strid	"	6
Bibliotekkontaktmøte på Rikshospitalet	"	7
Nye tidsskrifter	"	8
FAMLI - et nytt referatorgan	"	9

JULEMØTE

SMB holder julemøte på Biomedisinsk bibliotek:
Tirsdag 8 desember 1981 Kl.19-.

Dosent på Seksjon for Medisinsk historie, Øivind Larsen skal holde følgende foredrag:

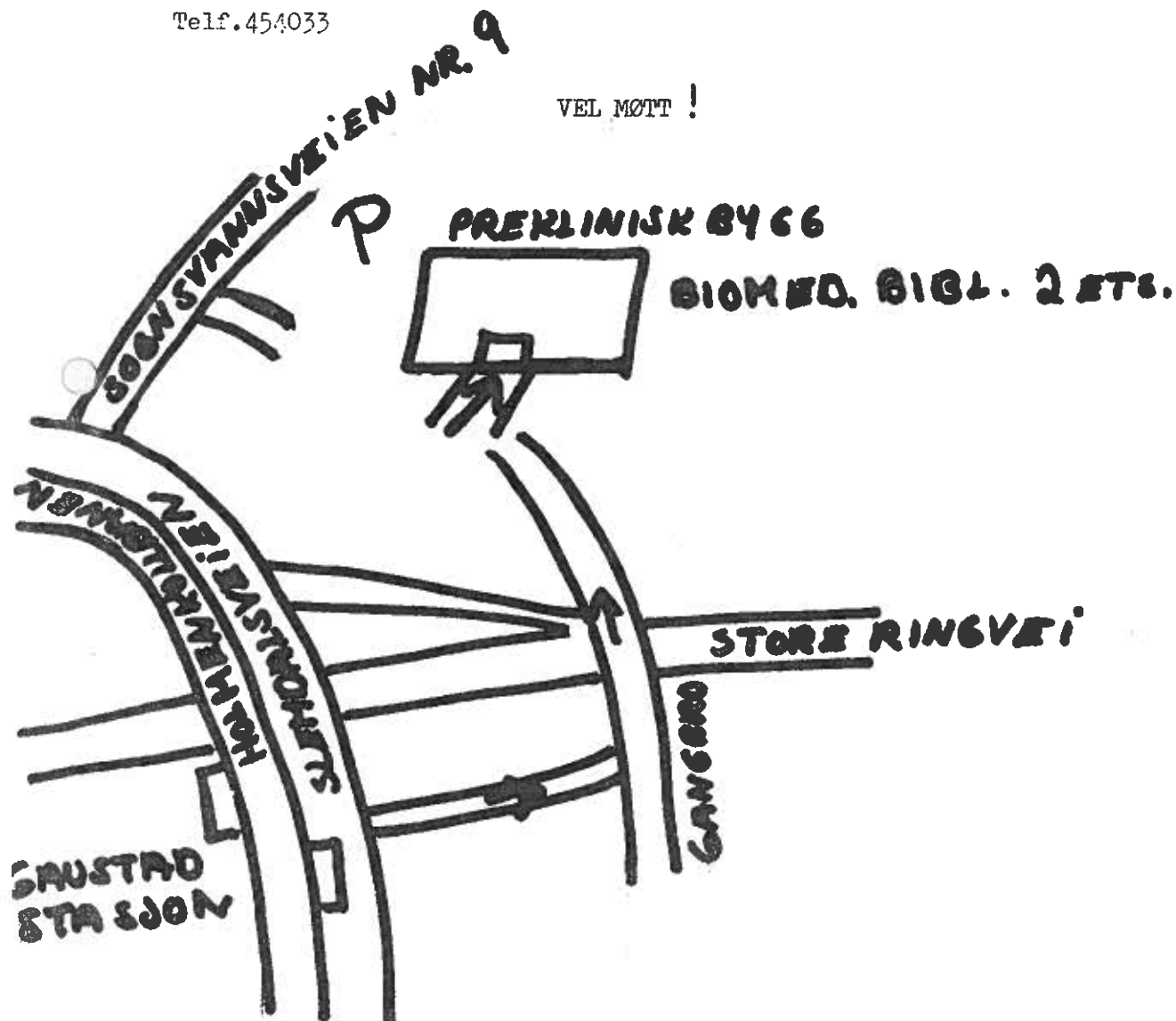
HVA FORTELLER MEDICINALBEREIPNINGENE.

Det vil bli servert snitter, kringle, rødvin og mineralvann.
Pris Kr. 25-.

Påmeldingsfrist 30.november 1981 til:
Biomedisinsk bibliotek
Pb 1113 Blindern
Oslo 3

Telf.454033

VEL MØTT !

FRA

MEDLEMSMØTE HOS TANUM PÅ KOLBOTN ONSDAG 30. SEPTEMBER 1981

34 SMB'ere møtte frem til dette medlemsmøtet. Knut A. Lie ønsket oss velkommen. De medisinske bibliotekarer er den første gruppe som får se Tanum på Kolbotn fra innsiden.

Daglig leder på Kolbotn orienterte oss først om Tanums informasjons-tjeneste. Det utgis 10 serier av Tanum nyheter delt inn etter fag-områder. Disse kommer med 6 nr/år. Tanum nyheter - medisin sendes til de fleste leger og sykehus og til de medisinske bibliotek. Tanum nyheter inneholder kortfattede beskrivelser av ny litteratur basert på nyhetsmeldinger fra forlag. Opplysninger om forlag sløyfes, da Tanum kan levere mesteparten til gjennomsyn/salg. Tanum nyheter blir laget 3-4 mnd. før selve utgivelsen av boken. Det legges også ved annet reklamemateriell.

Hammerlund understreket til slutt at skriftlige bestillinger foretrekkes. Tanum har egne bestillingsblanketter som man får ved henvendelse.

Vi ble så delt i 3 grupper for den videre omvisning i huset.

Vi fikk se følgende avdelinger:

Ordreavd. ved avdelingsleder Anne Strøm

Herfra distribueres bøkene. De blir priset, ordrenr. blir sjekket, og de fakturerers ved hjelp av EDB.

UFF-avd. ved avdelingsleder Randi Mikkelsen

Dette er avdeling for utenlandsk fag- og forskningslitteratur. Halvparten av arbeidet her har med gjennomsynsbøker å gjøre.

Det tas kontinuerlig inn den nyeste litteraturen fra utlandet. Man har standing order fra en del forlag og bestiller fra andre forlag ut fra deres nyhetslister. En stor del av denne litteraturen er medisin.

Hver bok blir vurdert hvortil den kan sendes. For å vite dette, har avdelingen oversikt over hvilke emneområder de enkelte kunder er interessert i. Man har også oversikt over hvor en gjennomsynsbok til enhver tid befinner seg og hos hvilke kunder den har vært. Videre har man oversikt over hva som blir returnert til forlagene og hva som blir solgt og til hvem.

En gjennomsynsbok går fra kunde til kunde helt til den blir solgt, eventuelt returneres den til forlaget hvis ingen vil ha den.

Ikke alle forlag vil levere til gjennomsyn. Det kommer an på hvor gammel boken er, hvordan den er utstyrt (paperback eller innbundet), o.l. Det er vanskelig å få til gjennomsyn bøker eldre enn 1980. Det er i alt 400 kunder som får denne svært verdifulle og nyttige service.

UFF-avd. er den eneste avdeling hvor systemene fremdeles er manuelle. De forskjellige rutiner og registre vil bli lagt på data etterhvert. Men den vanskelige vurdering av hvor de forskjellige bøker kan sendes med godt resultat for kunden og Tanum, vil fortsatt for-bli manuell.

Databasen ved Knut A.Lie

Databasen er hjernen i hele komplekset. Den består av småkomponenter bundet sammen i ett system. 6 prosessorer er lenket sammen i en kjede. Hver skjerm i avd. har sin hovedprosessor. Systemet er svært

fleksibelt. K-verdien er 680. Systemet har stor lagringskapasitet på disk. Man er on-line med Tanum på Karl Johan.

Kunderegisteret ved avdelingsleder Anne Marie Hammerlund

Her registreres alle kunder og deres interesseområder, og adresser vedlikeholdes. Bestillingene påføres kundenr. her. Man kan kjøre ut lister etter kundenr., alfabetisk og etter bransjekoder.

Tidsskriftsentralen ved avdelingsleder Charlotte Hansen

Man har 30.000 abonnemeter. 2/3 av disse fornyes automatisk til forlagene.

Hvert tidsskriftabonnement har sitt nr. Man bruker forløbig ikke ISSN som nøkkel til tidsskriftet, men registrerer det der det finnes. Via terminalen kan man ved å "kaste inn" tidsskriftabonnementsnr., få ut alle opplysninger om abonnementet, betalingen, reklamasjoner, o.l. Ved å "kaste inn" kundenr., kan man få ut alle tidsskriftabonnementer kunden har.

En del tidsskrifter blir forhåndsfakturert, som regel i november. Amerikanske forlag vil alltid ha forhåndsbetaling ved abonnementsfornyelse. Mye betales på forskudd, og man merker at forlagene har strammet mye inn.

Det er en fordel for kundene å reklamere raskest mulig på mgl. nr. En del forlag må ha reklamasjonen innen 3 mnd. for å effektivere det gratis. Reklamasjonene legges i en print-file og trykkes ut 1 gang/uke.

En del forlag sender tidsskriftfornyelser direkte til kundene. Disse kan som regel kastes, med unntak av de som ser ut som fakturaer. De bør oversendes Tidsskriftsentralen.

Ved all uregelmessigheter i et abonnement lønner det seg altså å kontakte Tidsskriftsentralen så fort som mulig.

Den eneste rutine som ikke ligger på data i denne avd., er enkeltbestillinger av tids-skriftnr.

Bestillingsavd. ved avdelingsleder Marit Lundeby

Ordrenr. påføres alle bestillinger. Man sender så ordrebekreftelse til kunden og sender bestillingen til forlaget.

Bestillinger som tar lang tid, purres automatisk.

Katalogavd. ved avdelingsleder Gun Wesenberg

Her er den bibliografiske referansetjeneste. Hit kommer mangelfulle bestillinger. 40 % av bestillingene, er mangelfulle.

Men bare 4-5 % av disse er virkelig problematiske og krever stort detektivarbeide å finne ut av.

Man har alle forlagskataloger, Books in print, engelsk, tysk, fransk og sveitsisk nasjonalbibliografi. Man har mulighet til å verifisere litteratur fra 1920 og fremover.

På denne avd. var også ordrekontrollen plassert. Herfra sendes purringer til forlagene, bestillingenes historikk sjekkes; kan de være sendt til feil forlag, er ordrebekreftelsen korrekt o.l.

Selve omvisningen var så ferdig. Den hadde vart i 2 timer. Vi fikk servert lekre smørbrød, kringle, kaffe og mineralvann i kantinen. Det smakte oss praktfullt etter mange nye inntrykk.

Etter at vi hadde spist og skravlet fra oss, tok Knut A.Lie ordet. Vi fikk alle utdelt en mappe med organisasjonsplan, eksempler på forskjellige utskrifter fra Tidsskriftsentralen og fra ordreavd.,

reklamemateriell med bl.a. ett nr av Tanum nyheter - medisin og bestillingsblanketter. Lie gjennomgikk organisasjonsplanen. Man har 80 ansatte på Tanum, Kolbotn. Mange av disse fulgte med ved flyttingen fra Karl Johan.

Lie kom også inn på hva som kan skje i årene fremover. Budsjettene rundt omkring blir lavere og strammere. Det føles som en trussel mot Tanums servicenivå. Vi - kundene - bør være klar over at nedgang i bruk av Tanums tjenester, vil kunne føre til dårligere service ovenfor oss. Alle leddene i Tanums apparat henger nøye sammen. For å opprettholde dagens servicenivå, er det vesentlig at kundene gir Tanum maksimalt av sine oppdrag. Våre budsjett er grunnlaget for den fremtidige kvaliteten.

John Buhr, Rikshospitalet lurte på hva slags retningslinjer Tanum har for å gi rabatt på tidsskriftene. Lie svarte at UB har fra gammelt av fått 10 % rabatt fordi de er en stor kunde, og volum gir gevinst. Det kan være en mulighet fremover å se tidsskrift- og bokbudsjett under ett og derved oppnå et bonussystem som kan gi rabatt. Men Tanum har ikke sett seg økonomisk istand til å komme med et slikt utspill foreløpig.

Lie oppfordret oss til mer personlig kontakt med Tanum og lufte ønsker, klager, uklarheter etc. ved behov. Det er mulig å tilbringe noen timer her ute ved å sitte på med en av bilene som går i skytteltrafikk Kolbotn - Karl Johan, frem og tilbake. Dette er jo et supert tilbud til de som ikke hadde anledning til å delta på dette arrangementet, og til de som vil vite mer om forskjellige ting.

Vi var alle enige om at dette var et svært interessant arrangement. Vi lærte alle nyttige og nye ting som gjør oss bedre i stand til å utnytte Tanums tjenester maksimalt. De er også hyggelig å vite hvem som snakker med i tlf. om forskjellige problemer. Knut A. Lie og hans dyktige stab skal ha all ros og ære for et imponerende godt opplegg planlagt til den minste detalj, og for en kjempeinnsats for å gi oss mest mulig relevant informasjon.

ETTERLYSNING

Biomedisinsk bibliotek etterlyser eier til Nordisk Medicin vol 59, 1958, innbundet i rødt skinnbind. Bindet er havnet på Biomedisinsk bibliotek. Kan fåes tilbake ved henvendelse til Astrid Müller, tlf. 45 40 29.

Det Norske Radiumhospital, Medisinsk bibliotek

MONTEBELLO - OSLO 3
TELEFON 55 40 80

Kontaktmøte for NBF's tillitsvalgte 2.-3.okt. 1981.

Møtet åpnet på Esso Motorhotell på Høvik fredag 2.okt. kl. 10³⁰, med vel 40 deltagere fra hele landet. SMB var representert ved undertegnede.

Formannen, Kari Torp, ønsket velkommen, og fortalte om en del aktuelle bibliotek- og foreningssaker, bl.a. om å slå sammen seksjon 2 (folkebibliotekarer) og seksjon 3 (deltidsbibliotekarer), men hverken dette eller noe annet hun nevnte har noen følger for SMB-gruppen.

Etter lunsj fortalte seksjoner, grupper og avdelinger om sin virksomhet, det tok adskillig tid selvom vi skulle være kortfattet. Siste programpost fredag var gruppearbeid over innsendte forslag, alle folkebibliotek- og/eller organisasjonsrettet. SMB hadde ikke sendt inn noe "debattemne", men for neste møte kan vi kanskje be om noe om brukeropplæring, og hvordan det kan komme inn på et tidlig tidspunkt, så vi slipper å få rene noveller som lånere i våre bibliotek.

Fredag kveld var det såkalt "uformelt samvær", og jeg fikk vite om en ny kollega ute i distriktet, som sliter tungt - vedkommende er kontaktet, så slike uformelle samtaler har også sin misjon.

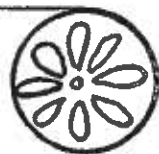
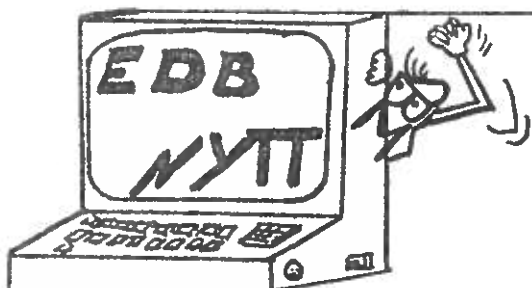
Lørdag begynte vi til vanlig kontortid, med flere rapporter om regionallagenes virksomhet, og referat i plenum fra gruppearbeidet.

1. Arbeidsformer og samarbeidslinjer i NBF: Det kom bl.a. fram at Internkontakt bør utgis hyppigere.
2. Faglig virksomhet. Vesentlig om forholdet fylkesbibliotek/regionallag.
3. Drift av regionallag, seksjon eller gruppe. Vesentlig om regionallag, for seksjoner og grupper er det faste retningslinjer, om ikke alltid skrevne.
4. Håndbok for NBF's tillitsvalgte. Egentlig ikke nødvendig, de fleste opplysninger finnes i NBF's 7.sans(!)
5. NBF's oppgaver og plass i bibliotekmiljøet. Paraplyorganisasjon.

Det var også en åpen post, hvor det ble spørsmål om kjøpebøkene. De har vært sterkt misbruk, og det vil komme nye retningslinjer i løpet av høsten (les Internkontakt!) De vil ikke bli helt inndradd, og hvis det er noen som skal beholde retten, er det bibliotekarer i aktiv tjeneste.

Disse kontaktmøtene vil bli regelmessige, om ikke årlige.

Ellen Hveding

Medline-kurs i Oslo, oktober 1981.

5.-9. oktober holdt MIC (Medicinska Informationscentralen i Stockholm) et grunnkurs i Medlinesøking ved Biomedisinsk bibliotek i Oslo. Kursledere var Lena Agnsäter og Elisabeth Kjellander, som begge har lang erfaring fra virksomheten i Stockholm, og Kari Halldal, som hadde det praktiske opplegget. 17 hadde meldt sin interesse, men av hensyn til terminaløvelsene, kunne bare 9 være med.

Kurset var lagt opp slik at teori vekslet med praksis, vi lærte et nytt knep i hver teoritime, og fikk praktisere det, i grupper på 3, på terminal like etter.

Kurset var ikke bare opplæring, det gikk i høy grad også ut på å bryte ned vår respekt - og forventning, til den nye teknikken, og også forventningene til oss selv. Og her, som ellers, gjelder det gamle ord om at øvelse gjør mester, og at ingen søkning kan bli 100% perfekt.

Det var første gang grunnkurset, som i sin tid begynte som et 3 ukerskurs, og langsomt har skrumpet inn, ble holdt utenfor Stockholm. Det hele ble greitt avvirket, vi hadde forbausende lite bry med teleforbindelsene, og kurslederne kunne meget godt tenke seg å gjenta det.

Ellen Hveding

Software-strid

(Tor Bollingmo) I USA er det oppstått sterk uenighet mellom det statlig subsidierte National Library of Medicine (NLM) og private data-baserte informasjonsbyråer om et lovendringsforslag som er fremsatt for å gjøre de private selskapene mer konkurransedyktige innen området medisinsk informasjon.

Flere private selskaper har lenge betraktet NLM som en ødeleggende konkurrent, som på grunn av subsidier har kunnet holde kunstig lave priser på informasjonsmarkedet. Ledende talsmenn for NLM beskylder på sin side de private selskapene for å ha drevet uakseptabel lobbyvirksomhet innen Senatet.

Endringsforslaget går ut på at NLM ikke skal forsyne brukerne med informasjonsprodukter, med mindre brukerne selv betaler de fulle kostnader. Unntatt vil bli organisasjoner og instanser som ikke direkte profitterer på informasjonen, og som

ikke formidler informasjonsproduktene videre.

NLM's informasjonssystem omfatter 20 databaser, hvor MEDLINE er den største. MEDLINE inneholder innholdsfortegnelser for 600 000 litteraturenheter innen biomedisinsk forskning. Biblioteket selger såkalt «online information» til ca. 100 kr. pr. computertime. Dette er ca. 300 kr. rimeligere enn hva den private sektor kan tilby. NLM frigrir dessuten sine databaser. For 300 000 kr. kan brukere kjøpe en årgang av MEDLINE-informasjon. Systemet er tilgjengelig ved mer enn 1530 institusjoner i USA, og av dem er ca. 300 kommersielle foretagender som for eksempel farmasøytiske selskaper. Tidligere har brukerne betalt 70 prosent av de totale kostnader ved informasjonskjøp. Ifølge tidsskriftet Science regner mange med at den reneste «informasjons-krig» vil bryte ut også innen andre sektorer hvis lovendringsforslaget blir vedtatt.

← Notisen er sakset fra Aftenposten 2/11-81

Bibliotekkontakt-møte på Rikshospitalet;
eller bestikkelse i det offentlige. Av

Elisabeth Buntz

Mye av vår litteratur er plassert rundt på mulige og umulige steder ved sykehusets forskjellige avdelinger og det er stort sett lettere å få litteratur fra andre bibliotek enn fra våre egne avdelinger. Kort sagt en umulig, men ikke ukjent situasjon for medisinske bibliotek. En radikal forbedring av samarbeidet mellom avdelingene og biblioteket var helt nødvendig. Anna Nannestad Nicolaysen på Ullevål fortalte meg at hun hadde oppnådd store forbedringer i samarbeidet etter å ha arrangert hyggelige orienteringsmøter for alle avdelingenes bibliotek-kontakter, så jeg bestemte meg for å prøve det samme. En invitasjon gikk ut til alle kontaktene med anmodning om å møte i sykehusets elegante representasjonslokaler til kaffe, kringle og bløtkake til et tidspunkt på dagen da alle ennå var tilstede på jobb, men kanskje var blitt litt trette av maskinskriving etc slik at en kopp kaffe kunne smake bra, altså kl. 13.30. To invitasjoner ble sendt ut, én i god tid og én like før møtet for å høyne forventningen samt å hjelpe på hukommelsen. Det ble nesten full oppslutning og enkelte ringte og spurte om det var OK med hvit frakk eller om de måtte pynte seg!

Bordene var dekket under prismekronene og bibliotekets mottagelses-komité klar da alle kom. En positiv stemning bredte seg utover forsamlingen i kaffeduften. Da var det tid for bibliotekleder til å takke kontaktene for utført arbeid samt å ildne til fortsatt innsats for biblioteket ved å fortelle hva vi ville at bibl.kontaktene skulle gjøre og hvordan vi syntes de skulle gjøre det. Følgende emner ble tatt opp:

Litteraturkjøp. Ivret for bruk av bibliotekets bestillings-blanketter.

Katalogkort. Hver bok er utstyrt med to kort ved forsendelse til avdeling, forklaring av disse samt nedstøping og oppfordring til å notere nyttige opplysninger på kortene.

Hylleoppstilling etter NLM klassifikasjonen.

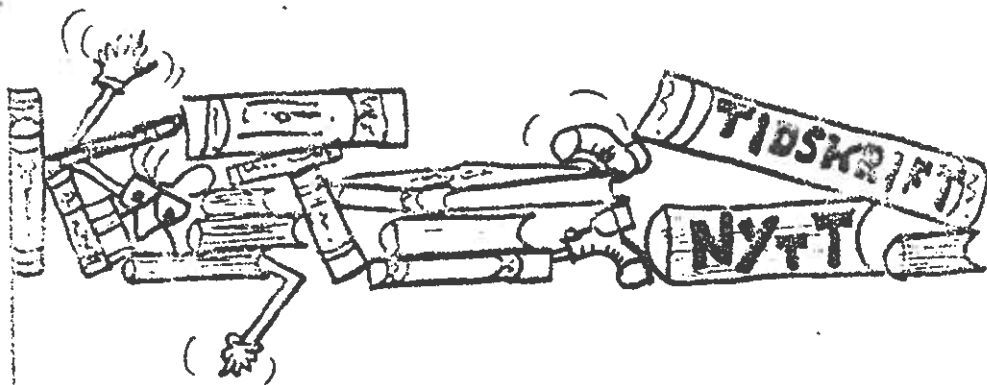
Tidsskrifter. Hva som er hefte og volum etc, hvordan finne frem til riktig artikkel.

Utlån til avdelingenes egne ansatte og til medisinsk bibliotek.

Siste punkt ble behandlet meget utførlig og jeg presiserte at det viktigste for biblioteket var å få raskt svar fra avdelingene enten svaret var positivt eller negativt. Jeg sa som "Nanne": "Det er alltid en låner som venter!" Til slutt oppfordret jeg kontaktene til å bruke biblioteket for å lette sitt eget arbeid, vi kan hjelpe til med å finne adresser, riktige forkortelser etc. etc.

Det ble en livlig diskusjon etterpå om utlånssystemer og om hvordan det var på de forskjellige avdelinger. Mange gode idéer kom frem. Etterhvert tok skravlingen helt overhånd på en koselig måte og jeg sluttet å lede noen diskusjon, men satte meg i steden en stund ved hvert enkelt bord slik at alle fikk anledning til å spørre meg om alt de ville. Det ble virkelig hyggelig og kontaktene, som oftest overlegenes sekretærer, syntes det var morsomt å bli kjent med hverandre. Alle fikk skriftlig referat av foredrag og diskusjon.

Resultatet ble som ønsket: en betydelig bedret service fra avdelingene til biblioteket.

Nye tidsskrifter

1/7-1/10-1981

✓Acupuncture and electro-therapeutics research.	UMED	1982-
✓American journal of acupuncture.	UMED	1982-
✓Analytical and quantitative cytology.	FÅLESUND	1981-
✓Anesthesie, analgesie, reanimation. Paris.	UMED	38(1981)-
✓Annales d'anatomie pathologique.	FÅLESUND	1981-
✓Australian family physician.	UMED	1982-
✓Behavioral and brain sciences.	UMED	1(1978)-
✓Biochemistry international. N.Y.	RADIUM	1(1980)-
	UMN/ZEB	1(1980)-
✓Biological abstracts. OPPSACT.	UMED	1-72(1926-81)
✓Biological trace element research.	UMED	1(1979)-
✓Bioscience reports.	UMED	1(1981)-
✓Breast cancer research and treatment.	RADIUM	1(1981)-
✓Cancer clinical trials. N.Y.	RADIUM	1(1978)-
✓Clinical and investigative medicine.	UMED	1(1978)-
✓Clinics in immunology and allergy. Philad.	UMED	1(1981)-
✓Controlled clinical trials.	UMED	1(1980)-
✓Cor et vasa. Praha.	UMED	1982-
✓Drogmissbruk. Stockholm.	UMED	1(1980)-
✓Duodecim. Helsinki.	UMED	1971-76, 1982-
✓Endocrine reviews. Balt.	AKERSYK	2(1981)-
	VESTFS	2(1981)-
✓Folia psychiatrica et neurologica Japonica.	UMED	8-23(1954-69), 1982-
✓Genetic engineering. London.	UMN/BIOL	1(1981)-
✓Indian journal of medical sciences.	UMED	1982-
✓International family planning perspectives. N.Y.	UMED	5(1979)-
✓International journal of cardiology. Amst.		
Forts. av: European journal of cardiology. 12(1981):6	RIKSHOSP	1(1981)-
✓IRCS Medical science: Endocrine system.	AKERSYK	5(1977)-
✓Journal of clinical child psychology.	UMED	1982-
✓Journal of craniofacial genetics and developmental biology.	UOD	1(1981)-
✓Lyon chirurgical. Paris.	UMED	77(1981)-
✓Medical ultrasound.	FÅLESUND	1981-
✓Metabolic bone disease.	1(1980)-	
	1(1978)-	UMED

Nye tidsskrifter. 1/7-1/10-1981 (Forts.)

✓Metamedicine.	UMED	1(1980)-
✓Neurotoxicology.	UMED	1(1979)-
✓Nutrition news. Hyderabad.	UMN/ZEB	1(1980)-
✓Occupational therapy. Baltimore.	ND/MED	1982-
✓Pastoral psychology. N.Y.	AKERSYK	25(1976)-
✓Research in reproduction. London.	UMED	11(1979)- U
✓Ultrasonics.	UMED	1982-
✓Urologic radiology.	FÅLESUND	1981-
✓Zeitschrift für Hautkrankheiten.	UMED	1982-

FAMLI. Family Medicine Litterature Index

Denne har vi som arbeider i almenhelsetjenesten ventet lenge på. En internasjonal index over almenmedisinsk artikkelstoff. Artikler vedrørende almenmedisin og primærmedisin har vært svært tidkrevende å lete fram i Index Medicus. Nå har WONCA (World Org. of National Colleges, Academies, and Academic Associations of General Practitioners/Family Physicians) løst problemet i samarbeid med NLM.

Nå blir alt relevant stoff dratt ut av MEDLARS basen og publisert i en egen index. Artiklene er indeksert ved bruk av MeSH termer. I tillegg er det tatt med en del almenmedisinske tidsskrifter som ikke er indeksert i Index Medicus. Disse har en egen seksjon i hvert nummer og i den årlige kumuleringen.

FAMLI vil være uvurderlig for distriktshelsetjenesten, leger i almenpraksis, almenmedisinske og samfunnsmedisinske forskningsinstitutter. Den vil kanskje vise seg å bli enda viktigere etterhvert som distriktshelsetjenesten og forebyggende medisin blir prioritert sterkere.

FAMLI utgis av Canadian Library of Family Medicine. Prisen for oss her i landet er \$ 70, inkludert den årlige kumuleringen.